

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Євростатистики – Режим доступу: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/science-technology-innovation/overview>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Буряк Л. Д. Венчурне інвестування як інструмент фінансування інноваційного розвитку суб'єктів малого підприємництва / Л. Д. Буряк, А. М. Павліковський, Н. Л. Кремпова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2015. – № 4. – С. 57–61.

К. е. н. Михайленко О. Г., Машкіна К. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Велика кількість країн протягом останнього десятиріччя встановили стратегічний курс на інноваційний розвиток економіки. Проте невід'ємною складовою інноваційного розвитку економіки будь-якої країни, насамперед, є інноваційний розвиток підприємств різних сфер економічної діяльності та організаційно-правових форм, що обумовлює актуальність проведення досліджень, присвячених проблематиці та стратегіям інноваційного розвитку підприємств на різних рівнях.

Аспектам інноваційного розвитку підприємств присвячено багато наукових праць, у яких досліджено стратегії та методи забезпечення інноваційного розвитку підприємств.

Дослідженням даної теми займалися як вітчизняні, так і зарубіжні вчені: Й. Шумпетера, П. Друкера, Б. Санто, Б. Твісса. Результати досліджень інноваційної діяльності підприємств та питання, що певною мірою стосуються інноваційного розвитку, широко висвітлювалися в наукових публікаціях С. Ілляшенка і Ю. Шипуліної, Б. Мільнера, В. Гриньової і В. Власенко, І. Федулової, І. Левицької та інших

Під інновацією прийнято розуміти нововведення в галузі техніки, технології, організації праці та управління, засноване на використанні досягнень науки і передового досвіду, а також впровадження цих нововведень в самих різних областях і сферах діяльності. Інновація іноді трактується як інвестиції в новації, вкладення в що-небудь нове і передове, що приносить на практиці конкретний результат [1].

Інноваційний розвиток підприємства – це закономірно та послідовно здійснюваний процес конкретних заходів щодо проведення наукових досліджень

і розробок, створення новинок та освоєння їх у виробництві з метою отримання нової або покращеної продукції, нової або удосконаленої технології виробництва [1].

Розробка стратегії інноваційного розвитку насамперед включає в себе процес аналізу та визначення стратегічних орієнтирів підприємства. Не менш важливим фактором для успішного вибору стратегії є оцінка можливостей фірми, щодо її реалізації. Тому вибір і реалізація інноваційної стратегії залежить від стану інноваційного потенціалу, формування якого може здійснюватися за рахунок компонентів і елементів внутрішнього середовища організації. Набір ресурсів, якими володіє організація, формує її інноваційний потенціал та характеризує готовність до систематичного інноваційного розвитку [2].

В якості критерію вибору стратегії інноваційного розвитку підприємства слід використати стадії його життєвого циклу, що безпосередньо взаємопов'язані з інноваційною діяльністю підприємства. На рис. 1 представлено зв'язок між стратегією інноваційного розвитку та стадією життєвого циклу підприємства.

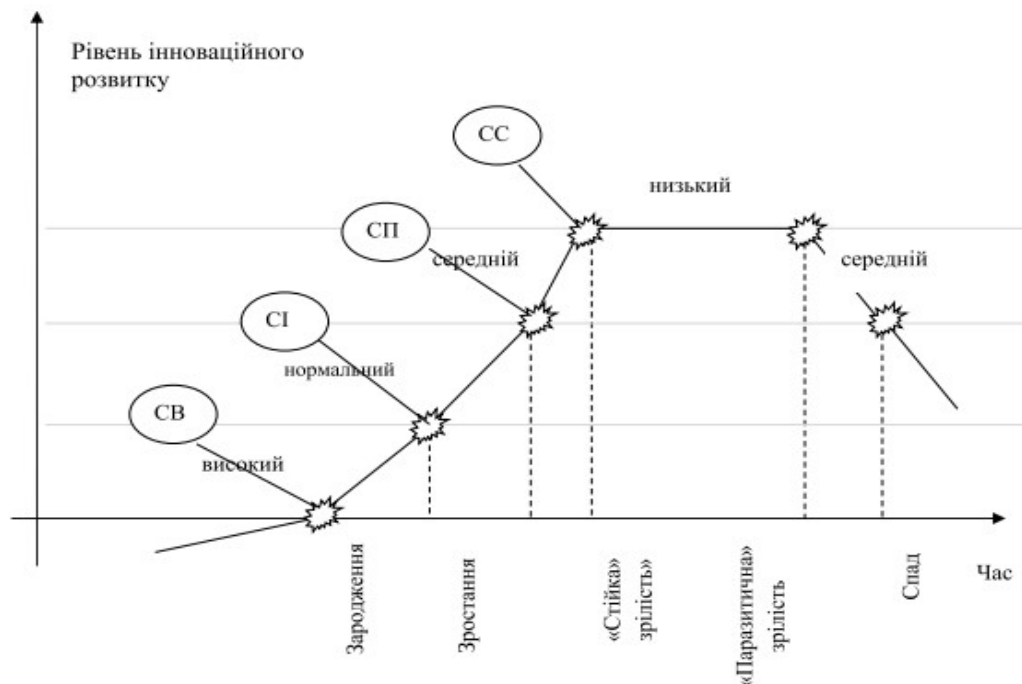

Рис. 1. Зв'язок між стратегією інноваційного розвитку та стадією життєвого циклу підприємства [3]

Стратегія вживання та оновлення (СВ) застосовується на стадії зародження життєвого циклу підприємства, якому відповідає високий рівень інноваційного розвитку. Дана стратегія передбачає пошук нових шляхів для усунення небезпек та загроз діяльності підприємства [3].

Наступна стратегія – стратегія інтенсифікації зусиль (СІ). Вона використовується на двох стадіях життєвого циклу, як на стадії зростання, так і на стадії спаду. Отже, дана стратегія повинна передбачати заходи як на підтримання позитивних зростаючих позицій, так і на недопущення переходу підприємства до стану небезпеки, де дія негативних факторів впливу є максимальною. Характеризується нормальним рівнем інноваційного розвитку. Мета даної стратегії полягає у створенні передумов для виходу з кризи та подолання наслідків негативних факторів впливу на основі покращення рівня існуючих позицій функціонування підприємства. Є необхідним розробити на всіх рівнях управління підприємством системи заходів, спрямованих на оптимізацію ефективного та інтенсивного використання усіх видів ресурсів праці, енергії, сировини і матеріалів, обладнання та інше [4].

Наступною є стратегія попередження дії негативних факторів впливу (СП), яка націлена на вихід із стану ризику підприємства. Вона характеризується застосуванням на двох стадіях циклу: стадії зростання і стадії зрілості. Тобто дана стратегія повинна передбачати заходи для підтримання позитивних зростаючих позицій, а також заходи для перешкоджання до стану загрози та максимальної дії негативних факторів впливу. Стосовно рівня інноваційного розвитку даної стратегії, то він набуває середнього показника. І останньою стратегією є стратегія стабілізації та зміцнення досягнутих позицій (СС), яка використовується для підтримання стану безпеки підприємства та створення нових передумов його зміцнення та подальшого розвитку. Вона передбачає закріплення одержаних позицій, певного розвитку підприємства, підвищення ролі фінансових механізмів, розширення відтворювальних процесів. Застосування даної стратегії сприяє досягненню нового етапу розвитку підприємства, отже, вона повинна мати всю необхідну основу для стійкого росту ефективності суспільного виробництва та створення умов для збереження та нарощення позитивних тенденцій зростання підприємства [3].

Отже, інноваційний розвиток підприємства представляє собою процес спрямованої закономірної зміни стану підприємства, що залежить від інноваційного потенціалу цього підприємства та джерелом якого є інновації, що створюють якісно нові можливості для подальшої діяльності підприємства на ринку шляхом реалізації уміння знаходити нові рішення, ідеї та обирати необхідні стратегії. Кожна стадія життєвого циклу відповідає певному рівню інноваційного розвитку підприємства. Першому етапу – етапу зародження відповідає високий рівень інноваційного розвитку; етапу зростання – нормальний рівень

інноваційного розвитку; етапу зрілості – середній рівень інноваційного розвитку; етапу стабілізація – низький рівень інноваційного розвитку. Загалом дані стратегії розробляється так, щоб вони під дією ринкових змін мали здатність трансформуватись одна в іншу. Перелічені стратегії є невід’ємною складовою загальних стратегій підприємств і мають можливість доповнювати функціональні стратегії. Стратегії інноваційного розвитку допомагають підтримувати конкурентоспроможність підприємства на ринку.

Список використаних джерел:

1. Інноваційний розвиток підприємств (організацій) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://stud.com.ua/49335/ekonomika/innovatsiyniy_rozvitok
2. Інноваційний розвиток підприємства. Навчальний посібник / За ред. П. П. Микитюка. – Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. – 224 с.
3. Стратегія інноваційного розвитку підприємства // Международный научный журнал «Интернаука» / за ред. Шавшин О. С., 2017 – 2 том.
4. Економіка й організація інноваційної діяльності : підручник / за ред. О. І. Волкова, М. П. Денисенка. – К.: Професіонал, 2011. – 960 с

Нековаль Д. С.

Дніпровський Національний Університет ім. Олеся Гончара (Україна)

ІННОВАЦІЇ ТА ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА ЯК ДЖЕРЕЛО КОНКУРЕНТНОЇ ПЕРЕВАГИ

У сучасному економічному просторі країни, що має високий рівень розвитку економіки і соціальних стандартів, перед суб’єктами господарювання постає головне завдання – набуття виняткових конкурентних переваг.

Новітні технології у виробництві, менеджменті, нестандартні підходи до бізнесу, вихід на ринок нових видів послуг – все це сприяє зростанню конкуренції на світовому ринку. Щоб отримувати кількісну та якісну перевагу покупця, ринковим суб’єктам потрібно вміти швидко знаходити нові підходи, вміти вчасно адаптуватися і зорієнтуватися в умовах невизначеності й ринкової нестабільності, тобто вони повинні притримуватись принципів і методів, які передбачає інноваційна економіка. Безпосередньо, інновація – це певна ідея або новий продукт, який проходить наступні стадії: розробки, впровадження і експлуатації соціально-економічного потенціалу [1].

Інновації знаходять своє відображення переважно у промисловості, забезпечуючи його технологічним оновленням, підвищенням продуктивності праці і рівня заробітної плати працівників, а як наслідок, підвищенням